

ders Fremme, men tager dem med fornøden Ro. Og naar det tilmed, saaledes som det jo fremgik af det ærede Medlems Udtalelser er hans Opfattelse, maatte findes fra Rigsdagens Side, at vi nu ikke ere alt for ubekvemt installerede her, hvor vi ere, vil man nu ogsaa kunne give sig god Tid med at udgive det betydelige Beløb, som en ny Rigsdagsbygning kræver. Men jeg kan ganske vist ikke nægte, at det forekommer mig, at Landets lovgivende Forsamling har Krav paa at faa indrettet et andet og værdigere Lokale end dette. Og naar man ser, hvilke Udgifter andre, selv smaa Lande, sætte sig i for at skabe store og smukke Parlamentsbygninger, saa er det, som vil kunne tilvejebringes for de Midler, her er Tale om, endda forholdsvis beskedent. Naar det ærede Medlem i Sammenhæng hermed nævnedes forskellige større eller mindre sociale Reformers, som han kunde ønske gennemførte, forinden vi bestemme os for Byggeforetagender af denne Art, saa er jeg tilbøjelig til at tro, at man paa et hvilket som helst Tidspunkt altid vil kunne nævne Love, som man vilde sætte Pris paa ogsaa at faa gennemførte. Men skulde man lade enhver Sag, som i øvrigt maa anses for forsvarlig og rigtig, bero, indtil ogsaa noget andet blev gennemført, saa kom vi aldrig videre.

I øvrigt have de Betragtninger, som fra forskellig Side ere komne til Orde, væsentlig drejet sig om Enkeltheder særlig i Henseende til Byggeplanerne. Som det rigtig er blevet fremhævet, stiller Regeringsforslaget i Virkeligheden Opgavens Løsning frit. De Arkitekter, de Kunstnere, som ville prøve deres Kræfter paa Opgavens Løsning, have i Virkeligheden gennem selve Lovforslaget ikke noget andet Baand paalagt sig end dette, at der skal tilvejebringes dels en Bygning til Repræsentationslokaler for Kongen, dels en Rigsdagsbygning. Hvorledes disse Bygninger skulle placeres, er en Side af Sagen, over for hvilken de konkurrerende ville være stillede frit. For mit Vedkommende mener jeg ubetinget, at den Løsning, som er nævnt i Motiverne til Forslaget, nemlig at der opføres to selvstændige Bygninger, saaledes at Kongehuset faar Façade ud til Slotspladsen, og Rigsdagsbygningen ud til Ridebanen, vil være den bedste og formaalstjenligste Løsning. Men det er en Ting, hvis Afgørelse maa komme til at bero paa, hvilke Planer der i øvrigt kan fremkomme, og jeg erkender, at det naturligvis ikke er udelukket, at der kan fremkomme andre Planer, som vise en bedre

og smukkere Løsning, end jeg har tænkt mig, og som der altsaa kan være Grund til at foretrække. Men jeg vil samtidig meget fraraade, at man vil tilstræbe paa den forholdsvis begrænsede Plads, hvorom det drejer sig, at samle andet og mere end det, som Loven tilsigter, nemlig en Bygning til Repræsentationslokaler for Kongen og en Rigsdagsbygning. Naar man ser, hvilke Krav der andre Steder, hvor man opfører en Parlamentsbygning eller et Kongeslot, stilles til Omgivelsernes Storhed, hvilken Vægt der lægges paa at have en stor Plads eller en Park eller en Have der omkring, saa maa man sige sig selv, at den Plads, som staaer til Raadighed paa den nuværende Slotsgrund, er meget begrænset. Christiansborg Slot var i sin Oprindelse en Helhed, en Bygning, der kun var bestemt til Bolig for Kongehuset. Men det at ville tvinge Bygningen med helt forskelligartede Formaal ind paa denne samme Byggeplads, er en langt vanskeligere Opgave end at skabe en enkelt stor Bygning med et enkelt Formaal. Jeg tror saaledes ogsaa, at den Tanke, som det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) udkastede, nemlig at man skulde opføre de to Bygninger ud i et, paa en saadan Maade, at man bevarede den nuværende Façade ud til Slotspladsen, med den ene Halvdel bestemt til Kongebygning og den anden Halvdel bestemt for Rigsdagen, ikke lader sig udføre. Thi de Formaal, som disse to Bygninger skulle fyldestgøre, ere i deres Væsen saa forskelligartede, at det at ville tvinge dem inden for de samme Mure og den samme arkitektoniske Ramme, kun vil medføre, at begge Formaal blive utilfredsstillende løste. Naar man skiller de to Ting ad, saaledes at Arkitekten faar Frihed til at kunne ordne saavel det ene som det andet paa den Maade og efter den Plan, som er den heldigste, naar Hensynet til Bygningens Bestemmelse bliver det afgørende, vil man naa noget langt mere tilfredsstillende. Den samme Betragtning, nemlig Hensynet til Pladsens Indskrænkethed og til Umuligheden af paa en heldig Maade at forene flere Bygninger med ganske forskellige Formaal paa denne Plads, har ogsaa været bestemmende for mig med Hensyn til at udelade det tidligere stillede Krav om Lokaler for Højesteret. Jeg erkender for øvrigt, at det ikke vilde være nogen forholdsvis vanskelig Opgave at løse at skaffe Plads for Højesteret alene, idet de Lokaler, som Højesteret for sit Vedkommende kræver, ere forholdsvis langt